Odmev

Imena preteklosti

SLAVICA PIČERKO PEKLAR

Potem ko so nikdar imenovani "tatovi bakra" pred dobrimi štirimi leti iz središča Kidričevega neznano kam odnesli doprsni kip Borisa Kidriča, po katerem so 1953. leta poimenovali Kidričevo, njegovo ime pa je nosila tudi takratna Tovarna glinice in aluminija, so kidričevski svetniki sprejeli odločitev, da v prihodnje tudi šola nosi zgolj krajevno ime. Čeprav tudi to še kako spominja na izbrisano ime in povojne čase.

Pred leti pobuda lokalnih politikov, da se ime Borisa Kidriča briše s šolskega imena, ni obrodila sadov, zdaj je bil izbris sprejet. Kar se je v Sloveniji dogajalo kmalu po osamosvojitvi, se torej v Kidričevem dogaja danes. Potem ko smo preživeli že vsemogoče izbrise, pa ne le imen ulic, mest in javnih zavodov, temveč tudi ljudi.

Tudi polpretekle zgodovine ne gre kar izbrisati, pozabiti ali podreti

Boris Kidrič, prvi povojni predsednik Ljudske republike Slovenije, je predsedoval med letoma 1945 in 1946, prav v času povojnih pobojev, potem pa deloval kot jugoslovanski minister za gospodarstvo, zato se niti ni čuditi takratni odločitvi o poimenovanju tovarne, šole in kraja, ki se je do prve svetovne vojne imenoval Sternthal - po istoimenskem, danes lepo obnovljenem dvorcu.

A Kidričevo ni zgolj nekdanja Tovarna glinice in aluminija, kasneje preimenovana v Talum, kjer so pred njeno upravno stavbo še istega leta po izginotju postavili novi doprsni kip Borisa Kidriča. Tam se je, pred dobrima dvema letoma, v eni od ogromnih opuščenih tovarniških hal, ki dobivajo vrednost tehniškega spomenika, odigrala gledališka premiera V samoti bombaževih polj, s čimer je ptujsko gledališče storilo velik korak za kulturno prepoznavnost kraja, ki se postavlja s svojo mladostjo.

Tudi ni Kidričevo zgolj danes spomeniško varovano tovarniško naselje, zgrajeno po načrtih arhitekta Danila Fürsta, ampak je to kraj, kjer so ob 100. obletnici začetka prve svetovne vojne postavili prvih deset informativnih tabel, ki z besedo in izvirnimi fotografijami obujajo podobe nekdanjega avstro-ogrskega taborišča za vojne ujetnike, rezervnih vojaških bolnišnic in drugih objektov, ki so bili na območju današnjega Kidričevega postavljeni pred skoraj sto leti.

Med drugo svetovno vojno je v strniški graščini delovalo nemško vojaško poveljstvo, ki je tam zgradilo taborišče za vojne ujetnike, po vojni pa je to prevzela jugoslovanska vojska, ga preuredila v taborišče za politične zapornike in internacijo pripadnikov nemške narodnosti v Sloveniji. Zadnje v času vlade Borisa Kidriča.

Tisti, ki dogajanje v Kidričevem, nekdaj zgolj industrijskem naselju, zgrajenem po drugi svetovni vojni, bolje poznajo, dodajajo, da bo lepega dne kraj njihovega življenja ostal še brez imena.

V gozdu pri Kidričevem so leta 2006 iskali ostanke domnevnih žrtev povojnih pobojev v taborišču Šterntal, priče so govorile o petdeset do sto žrtvah, pred ptujskim sodiščem je bil ostareli Martin Štorgelj, nekdanji član Ozne, ki je vse zanikal, nazadnje ni bilo ne izkopa ne dokončane sodne preiskave. Vse je okrog Kidričevega ostalo na mrtvi točki.